

ПОЛОЖЕННЯ **про комісію з питань надзвичайних ситуацій**

1. Загальні положення

1.1. Комісія з питань надзвичайних ситуацій Тернопільської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 18 (далі – Комісія) є постійно діючим органом, який створено наказом керівника закладу від 23.12.2022 № 107-г «Про організацію і ведення цивільного захисту».

1.2. У повсякденній діяльності комісія з питань НС керується:

- Конституцією України;
- законами України;
- постановами і розпорядженнями Кабінету Міністрів України;
- наказами, розпорядженнями Державної служби України з НС;
- наказами та вказівками відповідного міністерства (відомства);
- рішеннями регіональної та місцевої комісії з питань ТЕБ та НС;
- наказами, вказівками керівника суб'єкта господарювання;
- законодавчими та нормативними документами з питань НС та ЦЗН області, міста, суб'єкта господарювання;
- цим Положенням.

2. Основними завданнями комісії є:

2.1 координація діяльності пов'язаної із:

- функціонуванням територіальної підсистеми єдиної системи цивільного захисту;
- здійсненню оповіщення учнів та працівників закладу про виникнення надзвичайної ситуації та інформування їх про дії в умовах такої ситуації;
- залученням формувань закладу освіти з цивільного захисту до надання допомоги при проведенні аварійно-рятувальних та інших невідкладних роботах, ліквідації наслідків надзвичайної ситуації;
- забезпеченням реалізації вимог техногенної та пожежної безпеки;
- навчанням працівників та учнів діям у надзвичайній ситуації;
- визначенням меж зони надзвичайної ситуації на території закладу освіти;
- здійсненню постійного прогнозування зони можливого поширення надзвичайної ситуації та масштабів можливих наслідків;
- організацією робіт із локалізації і ліквідації наслідків надзвичайної ситуації, залучення для цього необхідних сил і засобів;

2.2 організація та здійснення:

- заходів щодо життєзабезпечення персоналу закладу освіти, що постраждало внаслідок виникнення надзвичайної ситуації;

- заходів з евакуації (у разі потреби);
- радіаційного, хімічного, біологічного, інженерного та медичного захисту персоналу і територій від наслідків надзвичайної ситуації;
- вжиттям заходів до забезпечення готовності до дій в умовах надзвичайної ситуації та в особливий період;
- безперервного контролю за розвитком надзвичайної ситуації та обстановкою на території;
- інформуванням органів управління цивільного захисту та персоналу закладу про розвиток надзвичайної ситуації та заходи, що здійснюються;

2.3 забезпечення:

- функціонування системи цивільного захисту та її ланок;
- живучості об'єкту під час реагування на надзвичайну ситуацію;
- санітарного та епідемічного благополуччя об'єкту;
- організації та керівництва проведенням робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації на об'єкті;
- визначення шляхів та способів вирішення проблемних питань, що виникають під час здійснення заходів щодо медичного та біологічного захисту у разі виникнення надзвичайної ситуації.

3. Режими функціонування комісії з питань НС

На виконання вимог Кодексу цивільного захисту України (статті 11-15) та постанов Кабінету Міністрів України від 09.01.2014 № 11, від 17.06.2015 № 409 Комісія організовує свою діяльність у чотирьох режимах:

- повсякденного функціонування,
- підвищеної готовності,
- надзвичайної ситуації,
- надзвичайного стану.

3.1 Режим повсякденного функціонування

У режимі повсякденного функціонування, тобто при нормальній виробничо-промисловій, радіаційній, хімічній, біологічній, бактеріологічній, гідрогеологічній, гідрометеорологічній обстановці Комісія:

- координує діяльність суб'єкта господарювання, пов'язаної зі здійсненням заходів у сфері цивільного захисту;
- здійснює заходи щодо забезпечення захисту працівників і території, сталого функціонування суб'єкта господарювання, зменшення можливих матеріальних втрат;
- організовує спостереження і контроль за станом навколишнього середовища на об'єкті і прилеглих до нього територій, станом потенційно небезпечних ділянок (підрозділів) об'єкта;
- прогнозує виникнення НС і масштабів їх наслідків;
- керує заходами щодо забезпечення сталої роботи виробництва при загрозі і виникненні НС;
- забезпечує постійну готовність сил та засобів суб'єкта господарювання до дій у НС;

- створює і поповнює матеріально-технічні запаси та фінансові резерви, забезпечує готовність до використання при проведенні попереджальних заходів у період загрози та при виникненні НС;
- координує здійснення заходів щодо профілактики та локалізації інфекційних захворювань, а також запобігання виникненню випадків масових харчових отруєнь працівників;
- сприяє організації навчання працівників суб'єкта господарювання діям у надзвичайних ситуаціях.

3.2 Режим підвищеної готовності

У режимі підвищеної готовності при загрозі виникнення НС державного, регіонального та місцевого рівня, тобто при істотному погіршенні виробничо-промислової, радіаційної, хімічної, біологічної, бактеріологічної, гідрогеологічної, гідрометеорологічної обстановки або з одержанням прогнозованої інформації щодо можливості виникнення НС, Комісія:

- здійснює заходи, передбачені для режиму повсякденного функціонування і додаткові заходи;
- організовує заходи щодо активізації роботи з проведення спостереження та контролю за станом навколишнього природного середовища, перебігом епідемій і спалахами інфекційних захворювань, масовими харчовими отруєннями населення, обстановкою на потенційно небезпечних об'єктах і прилеглих до них територіях, прогнозування можливості виникнення надзвичайної ситуації та її масштабів;
- організовує розроблення Плану комплексних заходів щодо захисту працівників і території у разі виникнення надзвичайної ситуації, забезпечення сталого функціонування суб'єкта господарювання;
- забезпечує координацію заходів щодо запобігання виникненню надзвичайної ситуації об'єктового рівня;
- готує пропозиції щодо визначення джерел і порядку фінансування заходів реагування на надзвичайну ситуацію;
- координує заходи щодо створення резерву засобів індивідуального захисту та матеріальних резервів для запобігання виникненню НС та ліквідації її наслідків, визначає обсяги і порядок використання таких резервів;
- уточнює План взаємодії з аварійно-пошуковими, рятувальними та відновлювальними загонами, спеціалізованими службами ЦЗ та формувань ЦЗ, порядок переміщення їх в район можливого виникнення надзвичайних ситуацій;
- запроваджує цілодобове чергування членів Комісії (при потребі);
- інформує працівників про ситуацію, що склалася, прогноз її розвитку та про дії, які потрібно виконувати в разі загрози та виникнення НС.

3.3 Режим надзвичайної ситуації

В режимі надзвичайної ситуації Комісія:

- здійснює заходи, визначені для попередніх режимів;
- забезпечує координацію, організацію робіт та взаємодію органів управління, сил та засобів ЦЗ об'єктової ланки територіальної підсистеми

- єдиної державної системи ЦЗ з локалізації або ліквідації надзвичайної ситуації;
- залучає до виконання робіт з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації необхідні рятувальні, транспортні, будівельні, медичні та інші формування або служби ЦЗ громади, з використанням наявних матеріально-технічних, продовольчих та інших ресурсів і запасів;
 - організовує, при потребі, евакуацію працівників матеріально-технічних засобів із території, на яку можуть бути поширені небезпечна дія або наслідки надзвичайної ситуації;
 - здійснює постійний контроль за ситуацією, що склалася на території суб'єкта господарювання;
 - здійснює постійний збір інформації про масштаб НС, обстановку, що склалася, про хід роботи щодо ліквідації її наслідків, інформує про це органи виконавчої влади вищого рівня, комісію з питань ТЕБ та НС адміністративно-територіальної одиниці (громади);
 - інформує працівників про обстановку і прогноз її розвитку, доводить рекомендації щодо дій та поведінки в умовах, що склалися;
 - встановлює межі зони, на якій виникла надзвичайна ситуація, та організовує визначення шкоди, заподіяної працівникам) та будівлям в наслідок НС.

3.4 Режим надзвичайного стану

В режимі надзвичайного стану Комісія здійснює заходи, що визначаються згідно з вимогами Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану», а також інших нормативно-правових актів держави.

4. Права комісії з питань НС

Комісія має право:

1. *Контролювати діяльність* структурних підрозділів суб'єкта господарювання з питань запобігання виникнення НС.
2. У разі виникнення НС на території суб'єкта господарювання *здійснювати керівництво* аварійно-рятувальними роботами і залучати ланки сил ЦЗ та засоби, які знаходяться на території суб'єкта господарювання, і можуть використовуватися для виконання завдань із запобігання НС та реагування на них.
3. На своїх засіданнях *розглядати матеріали* розслідувань про причини виникнення і наслідки надзвичайних ситуацій на суб'єкті господарювання та вносити керівнику суб'єкта господарювання пропозиції щодо притягнення до адміністративної або кримінальної відповідності посадових осіб, винних у виникненні надзвичайної ситуації.
4. *Залучати* відомчі та територіальні органи нагляду (за згодою) провідних фахівців відповідної функціональної підсистеми ЄДС ЦЗ для забезпечення безпеки персоналу).
5. *Одержувати* від місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, розташованих поблизу суб'єкта господарювання, матеріали і документи, необхідні для вирішення питань, що належать до її компетенції.

6. *Залучати* до участі у своїй роботі представників місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, розташованих поблизу суб'єкта господарювання (за погодженням з їх керівниками).

4. Функціональні обов'язки складу комісії з питань НС

4.1. Функціональні обов'язки голови комісії з питань НС (головою Комісії є керівник суб'єкта господарювання):

1) голова Комісії відповідає за організацію роботи Комісії, її готовність до виконання покладених завдань, реалізацію прийнятих Комісією рішень з питань запобігання та реагування на НС, а також здійснення постійного контролю за виконанням заходів щодо захисту персоналу, проведення рятувальних та інших невідкладних робіт;

2) голова Комісії організовує її роботу за допомогою секретаря;

3) діяльність у режимах функціонування єдиної державної системи ЦЗ:

В режимі повсякденного функціонування голова Комісії зобов'язаний:

- ✓ керувати повсякденною діяльністю Комісії, своєчасно проводити планові та позапланові засідання Комісії;
- ✓ забезпечити своєчасну розробку та затвердження Плану роботи Комісії на рік;
- ✓ організовувати діяльність відповідних служб (підрозділів, відділів) по прогнозуванню можливих аварій на потенційно небезпечних ділянках (дільницях) суб'єкта господарювання та оцінці їх наслідків;
- ✓ планувати заходи щодо зниження небезпеки виникнення НС на суб'єкті господарювання та контролювати їх виконання;
- ✓ організовувати підготовку персоналу структурних підрозділів та служб, працівників до дій у надзвичайних ситуаціях;
- ✓ керувати розробкою планів ліквідації можливих НС та їх наслідків, підвищення надійності та сталості функціонування суб'єкта господарювання в умовах надзвичайної ситуації.

В режимі підвищеної готовності:

- ✓ при отриманні інформації про надзвичайну ситуацію (розпорядження, сигналу і т. п.), яка може статися, віддати розпорядження на оповіщення та збір членів Комісії і самому прибути на місце збору;
- ✓ оцінити та уявити ситуацію, яка може скластися в закладі;
- ✓ прийняти запобіжне рішення по протидії НС (невідкладні заходи щодо захисту персоналу і населення, локалізації джерела небезпеки, організації розвідки, приведення у готовність сил та засобів реагування);
- ✓ особисто та через членів Комісії здійснювати контроль за виконанням прийнятих рішень;
- ✓ підтримувати постійний зв'язок та інформаційний обмін з комісією з питань ТЕБ та НС відповідної функціональної підсистеми ЄДС (громади), а також місцевого і територіального рівня.

В режимі надзвичайної ситуації:

- ✓ оцінити та уявити ситуацію, яка склалася на об'єкті внаслідок виникнення НС, масштаби та характер небезпеки для виробництва, персоналу і населення санітарної захисної зони;
- ✓ прийняти рішення щодо протидії НС (невідкладні заходи щодо захисту персоналу і населення, локалізації джерела небезпеки, організації розвідки, приведення у готовність сил та засобів реагування);
- ✓ особисто та через членів Комісії здійснювати контроль за виконанням прийнятих рішень;
- ✓ підтримувати постійний зв'язок та інформаційний обмін з комісією з питань ТЕБ та НС відповідної функціональної підсистеми навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів діям у надзвичайних ситуаціях (з питань безпеки життєдіяльності) єдиної державної системи цивільного захисту, а також місцевого і територіального рівня.

У режимі надзвичайного стану —

виконання завдань відповідно до Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану».

4) Голова Комісії має право:

- приймати в межах повноважень рішення щодо реагування на надзвичайні ситуації;
- залучати для запобігання виникненню або ліквідації наслідків НС будь-які транспортні, рятувальні, відбудовні, медичні та інші сили і засоби суб'єкта господарювання відповідно до вимог чинного законодавства;
- контролювати виконання рішень засідань Комісії;
- вносити пропозиції в межах законодавства щодо заохочення (нагородження) осіб, які зробили вагомий внесок в розробку та реалізацію заходів щодо запобігання надзвичайним ситуаціям, ліквідації їх наслідків;
- делегувати на період ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій свої повноваження заступнику.

4.2. Функціональні обов'язки заступника голови комісії з питань НС

1. Заступник голови комісії з питань надзвичайних ситуацій призначається наказом керівника закладу.

2. Заступник голови Комісії відповідає за планування заходів з питань цивільного захисту; своєчасне приведення у готовність ланок сил ЦЗ та засобів об'єкта з метою проведення рятувальних та інших невідкладних робіт; за своєчасне виконання заходів щодо підвищення надійності та безаварійності виробничого циклу та сталого функціонування суб'єкта господарювання при загрозі та виникненні НС; забезпечення надійного та сталого управління в надзвичайних ситуаціях.

3. Підпорядковується безпосередньо голові комісії з питань НС.

4. Діяльність у режимах функціонування єдиної державної системи цивільного захисту:

В режимі повсякденного функціонування зобов'язаний:

- вивчати вимоги керівних документів щодо запобігання виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків;
- розробляти План роботи Комісії на рік;
- планувати та контролювати підготовку керівного складу суб'єкта, ланок сил ЦЗ, навчання персоналу діям у надзвичайних ситуаціях;
- оцінювати технологічні процеси (лінії) повсякденної діяльності закладу щодо безпеки, а також можливого виникнення на (у) них надзвичайних ситуацій;
- розробляти спільно з іншими фахівцями суб'єкта господарювання комплекс заходів щодо профілактики та попередження можливих НС на суб'єкті та зниження втрат від них;
- здійснювати контроль виконання структурними підрозділами суб'єкта господарювання заходів щодо зниження можливості виникнення НС та втрат від них.

У режимі підвищеної готовності:

- з отриманням інформації про НС прибути на своє робоче місце, організувати контроль за прибуттям членів Комісії та доповісти голові Комісії про їх збір;
- організувати (при потребі) роботу експертної групи Комісії щодо оперативного прогнозування можливих наслідків НС;
- організувати постійне чергування членів Комісії (при потребі);
- організувати розвідку, спостереження та контроль за зміною обстановки;
- організувати збирання та обробку інформації;
- брати участь у приведенні до готовності необхідних сил та засобів суб'єкта господарювання, контролювати приведення їх у готовність;
- надавати голові Комісії відпрацьовані експертною групою пропозиції щодо захисту персоналу та ліквідації НС, організації рятувальних та інших невідкладних робіт;
- інформувати голову Комісії про ситуацію, яка склалася, прийнятих заходах протидії НС, необхідності залучення додаткових сил (функціональних та територіальних).

У режимі надзвичайної ситуації:

- брати участь в організації рятування працівників та матеріально-технічних засобів;
- особисто очолювати роботи на найбільш відповідальних (небезпечних) ділянках;
- забезпечувати управління силами та засобами реагування на всіх етапах локалізації НС, ведення рятувальних та інших невідкладних робіт, ліквідації наслідків НС;
- надавати допомогу в адміністративному і технічному розслідуванні причин виникнення на об'єкті НС;
- брати участь в роботі щодо оцінки ситуації, масштабів НС, втрат в наслідок НС;

- інформувати голову Комісії про ситуацію, яка склалася, прийнятих заходах протидії НС, необхідності залучення додаткових сил (функціональних і територіальних).

У режимі надзвичайного стану —

виконання завдань відповідно до Закону України «Про правовий режим надзвичайного стану».

4.3 Функціональні обов'язки секретаря комісії з питань НС

1. Секретар комісії з питань НС призначається наказом керівника закладу.
2. У своїй роботі секретар комісії безпосередньо підпорядковується голові Комісії, а у випадку відсутності – заступнику.
3. Організаційною основою діяльності секретаря комісії є «План роботи комісії з питань НС на рік», план роботи постійної комісії з питань ТЕБ та НС адміністративно-територіальної одиниці.
4. Свою роботу секретар Комісії узгоджує з працівниками структурних підрозділів закладу.

5. Секретар Комісії відповідає:

- за розробку плануючої і звітної документації Комісії;
- за підготовку і проведення засідань Комісії;
- за координацію робіт, пов'язаних з підготовкою контрольних профілактичних заходів щодо запобігання виникнення надзвичайних ситуацій техногенного і природного походження та ліквідації їх наслідків на суб'єкті господарювання.

6. Секретар Комісії зобов'язаний:

- знати вимоги керівних документів щодо запобігання виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідації їх наслідків;
- забезпечувати підготовку матеріалів до засідань Комісії, доводити рішення до відповідальних осіб, здійснює контроль за виконанням рішень;
- контролювати виконання рішень Комісії, зокрема, перед початком засідань Комісії з'ясовувати виконання прийнятих раніше рішень;
- брати участь у розробці заходів щодо вдосконалення правового регулювання питань запобігання виникненню надзвичайних ситуацій;
- брати участь у комплексних перевірках стану цивільного захисту на суб'єкті господарювання;
- вести документацію та протоколи засідань Комісії.

5. Проведення засідань комісії з питань НС.

Організаційні питання

5.1. Основною організаційною формою роботи Комісії є засідання, які проводяться відповідно до Плану роботи комісії з питань НС, при потребі, але не менше одного засідання в квартал;

- Комісія проводить засідання на постійній основі;
- засідання Комісії вважається повноважним, якщо на ньому присутні більше як половина її складу;

- засідання Комісії веде голова, а у разі його відсутності – заступник голови Комісії;
- рішення Комісії приймається колегіально відкритим голосуванням і вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше як дві третини присутніх на засіданні членів Комісії. У разі рівного розподілу голосів, вирішальним є голос головуючого на засіданні. Член Комісії, який не підтримує пропозиції та рекомендації, прийняті Комісією, може викласти у письмовій формі свою окрему думку, що додається до протоколу засідання;
- рішення Комісії фіксуються у протоколі засідання, який підписується головуючим на засіданні та секретарем Комісії;
- рішення Комісії, прийняті у межах її повноважень, є обов'язковими для виконання працівниками суб'єкта господарювання;
- організація роботи Комісії здійснюється головою Комісії за допомогою секретаря, який забезпечує підготовку, скликання та проведення засідань, а також здійснює контроль за виконанням її рішень;
- в період між засіданнями, а також у разі загрози виникнення надзвичайних ситуацій голова Комісії має право приймати рішення самостійно. Ці рішення розглядаються на наступному плановому засіданні Комісії та оформляються відповідним протоколом.

5.2. До виконання завдань комісії з питань НС можуть залучатися у встановленому порядку спеціалісти різного фаху, виходячи з характеру та складності вирішуваних питань.

5.3. Комісія при прийнятті рішень з питань ліквідації НС, узгоджує, при необхідності, їх з керівництвом комісії з питань ТЕБ та НС відповідної ланки територіальної підсистеми ЄДС міста.

5.4. В процесі діяльності комісія з питань НС взаємодіє з управлінням освіти і науки Тернопільської міської ради.

5.5. Комісія з питань НС розробляє і представляє адміністрації установи:

- розрахунки для створення фондів матеріальних та фінансових ресурсів;
- кошторис витрат на оснащення сил і засобів, системи оповіщення, управління та зв'язку, а також на заходи щодо попередження НС.

5.6. За членами Комісії на час виконання функціональних обов'язків у складі Комісії зберігається заробітна плата за основним місцем роботи.

Члени комісії, посадові особи та фахівці, які залучаються до роботи у Комісії, забезпечуються, при потребі, позачерговим міжміським телефонним зв'язком.

Транспортне забезпечення членів Комісії у повсякденній діяльності і під час надзвичайних ситуацій здійснюється за рахунок суб'єкта господарювання, а під час роботи в зоні надзвичайної ситуації – спеціально призначеним транспортом формувань, що виконують завдання з ліквідації її наслідків.

Організація побутового забезпечення членів комісії, а також забезпечення їх спеціальним одягом, засобами індивідуального захисту під час роботи в зоні надзвичайної ситуації покладається на голову комісії з питань НС.